

Jnr.: 483/2004/GM/smr/170

✓ Fiskeridirektoratet
Postboks 2009 Nordnes
5817 Bergen

Kystdirektoratet
Serviceboks 2
6025 Ålesund

Norsk Polarinstitutt
Polarmiljøsentret
9296 Tromsø

FISKERIDIREKTORATET Sortland, 29. oktober 2004

ARKIV 333

01. NOV. 2004

SAKSNR. 2003/4881 DOK.NR. 78

U.C. §

Grunnlag for helhetlig forvaltningsplan. Høringsuttalelser til konsekvensutredninger for Lofoten – Barentshavet på fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkning

Arbeidsutvalget i Vesterålen regionråd har i sitt møte den 22. oktober 2004 vedtatt etterfølgende høringsuttalelse på de forannevnte konsekvensutredninger.

1. Vesterålen regionråd mener det er svært positivt og viktig at det nå arbeides med å etablere en Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet, og at de tre manglende utredningene nå er lagt fram. Utredningene avdekker imidlertid store kunnskapshull som må tettes dersom grunnlaget for forvaltningsplanen skal bli godt nok. Mange utfordringer og interessante prosjekter står foran oss, og det er derfor viktig å få belyst konsekvensene av eksisterende og mulig ny virksomhet i området, for på denne måten å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag for videre aktivitet.
2. Regionrådet beklager at Vestfjordbassenget ikke er innlemmet i utredningsområdet for Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet. Regionrådet anmoder på det sterkeste om at Lofoten og Vestfjorden får et særskilt fokus i utarbeidelsen av helhetlige forvaltningsplaner for henholdsvis Barentshavet og Norskehavet, da disse to områdene henger nært sammen økologisk sett, samtidig som de blir liggende innenfor hver sitt forvaltningsområde.
3. Felles for alle de tre konsekvensutredningene er at det er avdekket mange og til dels alvorlige kunnskapshull på mange felt i løpet av utredningsarbeidet. Konsekvens av stor usikkerhet og manglende kunnskap medfører at «føre-var» prinsippet må tas i bruk. Men, det bør også innbære en offensiv holdning til at økt fokus på forskning og kunnskapsoppbygging vil flytte grensene for hvor føre-var prinsippet trer i kraft. Vesterålen regionråd krever derfor at det settes av ressurser til å få på plass en koordinert kartlegging og forskning for området. Økt fokus på disse elementene vil

kunne redusere usikkerhet og gi mulighet for en optimal forvaltning av ressursene i Lofoten – Barentshavet, til beste både for miljø og samfunn.

4. I tilknytning til forskning og kartlegging er det behov for et miljøovervåkingssystem knyttet til nordområdene. Regionrådet vurderer det som svært interessant å kunne koble dette opp mot forsvarets ressurser i nord, i sær med tanke på forsvarets eksisterende virksomhet i Nordland, der aktiviteten på Reitan, flystasjonene i Bodø og på Andenes, samt kystvaktas tilstedeværelse på Sortland og i Ramsund spiller en vesentlig rolle.
5. Vesterålen regionråd vil henstille til sentrale myndigheter om å avsette ressurser til å utvikle kystsikkerheten, beredskapen og andre preventive virkemidler i nordområdene tilpasset arktisk klima og i forhold til forventet aktivitet av skipstrafikk. Oljevern miljøet på Fiskebøl i Vesterålen, med nettverk både regionalt og nasjonalt, bør innlemmes og utnyttes i dette.
6. Vesterålen regionråd anmoder om at det klargjøres hvem som har ansvar for kompensasjon til de næringene og samfunnene som blir berørt og skadelidende av en ulykke, enten det gjelder fra skipstrafikk i området eller eventuell petroleumsvirksomhet.
7. Vesterålen regionråd ser positivt på at økosystembasert forvaltning skal ligge til grunn for den helhetlige forvaltningsplanen, og at dette prinsippet skal følges generelt for all marin ressursforvaltning framover.
8. Vesterålen regionråd er svært bekymret for tareskogens tilbakgang langs store deler av norskekysten, innbefattet utredningsområdet. Regionrådet krever at det settes i verk tiltak for å gjenreise tareskogen i de områder der den er mest nedbeitet, jfr. Stortingets vedtak i St.meld. 295 2000–2001 «Riketets miljøtilstand». Videre krever regionrådet at tiltak med hensyn på denne problematikken tas inn i den helhetlige forvaltningsplan.
9. Bifangster i form av såkalte LUR-arter (lite utnyttbare ressurser) er en ressurs som i dag ikke ivaretas og utnyttes på en god nok måte. Regionrådet er av den oppfatning at en god og forsvarlig ressursforvaltning også innebærer å finne anvendelser og omsetningssystem for alle fiskbare ressurser som tas på de ulike fiskeredskapene. Regionrådet forventer derfor at den helhetlige forvaltningsplanen vil gjenspeile dette, gjennom at det foreslås tiltak på området.
10. Vesterålen regionråd vil påpeke viktigheten av å videreutvikle effektive og skånsomme metoder for å overføre villfanget fisk til levende mellomlagring i merd. Dette kan sikre en jevnere råstofftilgang til ferskfiskmarkedet, og forbedre økonomien i kystfisket. På dette området er det behov for midler til utvikling av metodikk som vil sikre en optimal ressursutnytting. Regionrådet mener dette bør tas med som et tiltak i forvaltningsplanen.
11. Vesterålen regionråd merker seg utredningens eksempler på sjøpattedyrenes beiting på de viktigste fiskeartene og vil framheve at fangst av sjøpattedyr kan inngå som en bærekraftig høsting. Regionrådet vil henstille sentrale myndigheter om å bidra til og styrke det allerede sterke kunnskapsmiljøet på forvaltning og utnyttelse av sel som finnes i Nordland.

12. Fiskeri- og kystministeren har uttalt i senere tid at han vil vurdere regionalpolitisk representasjon i Reguleringsrådet. Vesterålen regionråd er opptatt av større forståelse og gjennomslagskraft for regional fiskeripolitikk, og ser positivt på Fiskeri- og kystministerens utspill.
13. Generelt er det store behov for forskning på både effekten av klimaendringer, forurensning inklusiv tungmetaller og persistente organiske forbindelser (POP), olje og introduserte arter. Regionrådet krever derfor at tiltak for å bøte på denne situasjonen kommer klart fram i den helhetlige forvaltningsplanen. Kongekrabbe som enkeltart bør få spesiell fokus.
14. Vesterålen regionråd anser det som viktig at utredningen vier spredningen av kongekrabbe spesiell oppmerksomhet. Regionråd krever at det legges inn økt forskning og hardere beskatning for å hindre kongekrabbe som enkeltart i å spre seg vest av 26° østlig lengdegrad, i den helhetlige forvaltningsplanen.
15. Nord-Norge er et område med næringsaktivitet som i meget sterk grad er avhengig av naturressurser. Med de utfordringene som landsdelen står overfor framover, er det svært viktig at det settes fokus på aktivitet. Vesterålen regionråd forutsetter derfor at framdriften for arbeidet med Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet følges.
16. Vesterålen regionråd oppfordrer til at det opprettes et forum for sameksistens i området Lofoten – Barentshavet, slik det er opprettet for Norskehavet gjennom Havmiljøforum Norskehavet.
17. Vesterålen regionråd krever økt innsats mot havkriminaliteten i Barentshavet. Rovfisket og den ukontrollerte omsetningen av fisk som er avslørt, er totalt uakseptabel. Denne formen for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet er en trussel mot fiskeressursene i Barentshavet, undergraver arbeidsplassene og er en fare for bosettingen langs kysten. De samfunnsmessige skadevirkningene av havkriminaliteten er så omfattende at det tilsier en kraftig økning i innsatsen for en bærekraftig ressursforvaltning.
18. Vesterålen regionråd ber om at det i forvaltningsplanen for Barentshavet utarbeides egen del som ivaretar sikkerhet og beredskap hva gjelder olje, skipstrafikk og ytre påvirkning.

Med hilsen

Geir Markussen
sekretariatsleder

Kopi til: Samarbeidskommunene i Vesterålen
Media lokalt